

KARTA KURSU

rok akademicki 2023/2024

Kierunek: Psychologia

Tryb prowadzenia studiów: stacjonarny

Stopień: studia jednolite magisterskie

Rok: II

Semestr: IV (letni)

Nazwa	Psychologia różnic indywidualnych
Nazwa w j. ang.	Psychology of individual differences

Koordinator	dr Jacek Bielas	Zespół dydaktyczny
		dr Jacek Bielas
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs stanowi przegląd problematyki różnic indywidualnych, głównie w zakresie osobowości, inteligencji oraz stylów poznawczych. W trakcie ćwiczeń studenci zapoznawani są ze sposobami pomiaru różnic indywidualnych oraz ich metodologicznymi podstawami.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Zna podstawowe kategorie psychologii różnic indywidualnych oraz ich teoretyczne podstawy. Posiada rozszerzoną wiedzę o czynnikach warunkujących powstawanie i kształtowanie się różnic indywidualnych, uwzględniając szczególne znaczenie wewnętrznej motywacji zarówno do samoaktualizacji, jak również do społecznienia i twórczego współdziałania z innymi w kształtowaniu sprzyjających warunków dla akceptacji i rozwoju tego, co jest wspólne, jak i tego, co jest indywidualną jakością jednostki ludzkiej.	K_W01, K_W04
	W02. Posiada pogłębioną wiedzę na temat wiodących teorii osobowości (temperamentu i charakteru), inteligencji i stylów funkcjonowania.	K_W04
	W03. Zna podstawowe metody diagnozy zmiennych różnicowych, jest świadomy ich podłoża teoretycznego oraz ograniczeń zastosowania i interpretacji wyników.	K_W05, K_W12

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami psychologii różnic indywidualnych oraz wskazać ich filozoficzne korzenie i antropologiczne założenia.	K_U04, K_U06
	U02. Jest w stanie właściwie zinterpretować dane empiryczne uzyskane metodami kwestionariuszowymi i sporządzić na ich podstawie psychologiczny opis różnic indywidualnych.	K_U07
	U03. Potrafi porównać zdobytą wiedzę z ujęciami na gruncie innych jej obszarów i odnieść się do sprawy społecznych konsekwencji osiągnięć psychologii różnic indywidualnych.	K_U01, K_U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01. Jest świadomy wartości kształcenia przez całe życie i aktualizowania wiedzy branżowej.	K_K06
	K02. Posiada świadomość własnego profilu zmiennych różnicowych i sposobu ich wyrażania się w indywidualnym funkcjonowaniu w otoczeniu społecznym.	K_K05, K_K03
	K03. Wykazuje gotowość do współpracy z otoczeniem społecznym i przestrzega zasad etyki zawodowej.	K_K05

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30			30								

Opis metod prowadzenia zajęć:

- 1) wykład problemowy,
- 2) wykład konwersatoryjny,
- 3) dyskusja związana z wykładem,
- 4) zajęcia warsztatowe
- 5) metoda tekstu przewodniego.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

E	G	Ć	Z	P	P	P	U	R	P	E	E	
–	r	w	a	r	o	o	d	e	r	g	g	
l	y	i	j	a	j	j	z	f	a	a	a	
e	d	c	ę	t	e	e	i	a	p	m	m	
a	y	z	c	a	l	k	ą	t	s	u	p	
r	d	e	i	a	a	t	w		e	s	i	
n	a	n	a	t	b	i	d		m	t	s	
i	k	w	ter	or	nd	gru	ys		n			
n	y								a			

	g	c z n e	s z k o l e	e n o w e	a t o r y j n a	y w i d u a l n y	p o w y	k u s j i		(e s e j)	n y	e m n y	
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
W03							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
U03							X	X				X	
K01							X	X					
K02							X	X					
K03							X	X					

Kryteria oceny	Egzamin, w formie testu jednokrotnego wyboru, obejmuje treści prezentowane na wykładzie i ćwiczeniach oraz literaturę obowiązkową. Ocena końcowa wyliczana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych na egzaminie po uzyskanym uprzednio zaliczeniu ćwiczeń.
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Status psychologii różnic indywidualnych, przedmiot i cel badań.
2. Podstawowe kategorie opisu różnic indywidualnych.
3. Filozoficzne i antropologiczne korzenie problematyki różnic indywidualnych.
4. Biologiczne i społeczne uwarunkowania różnic indywidualnych.
5. Osobowość jako przedmiot psychologii różnic indywidualnych.
6. Pojęcie temperamentu i główne kierunki badań cech temperamentalnych.
7. Teorie temperamentu koncentrujące się na dziecku.

8. Teorie temperamentu koncentrujące się na dorosłym.
9. Regulacyjna Teoria Temperamentu (RTT) J. Strelaua oraz pomiar cech temperamentu na przykładzie FCZ-KT.
10. Teorie osobowości (temperamentu): trójczynnikowa H. Eysencka i pięcioczynnikowa Costy i McCrae.
11. Inteligencja: definicje, teorie, uwarunkowania.
12. Psychologiczna problematyka twórczości.
13. Styl jako kategoria psychologiczna.
14. Pojęcie charakteru i jego status na gruncie psychologii różnic indywidualnych.
15. Psychologia osoby ludzkiej.

Tematyka konwersatoriów

- I. Spotkania 1-5: zapoznanie studentów z wybranymi metodami badania cech osobowości (temperamentu i charakteru) oraz inteligencji.
- II. Spotkania 6-15: prezentacje studentów na wybrane tematy oraz towarzyszące im dyskusje

Wykaz literatury podstawowej

Strelau J. (2002). *Psychologia różnic indywidualnych*. Warszawa: Scholar, Rozdziały: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11.

Zuckerman M. (2003). „Dobre i złe humory: Biochemiczne podłoże osobowości i jej zaburzeń”. W: M. Marszał-Wiśniewska, T. Klonowicz, M. Fajkowska-Stanik (red.), *Psychologia różnic indywidualnych. Wybrane zagadnienia*, (str. 71-85), Gdańsk: GWP

Nęcka E. (2001). „Twórczość.” W: J. Strelau (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki* (str. 783-809), t. 2. Gdańsk: GWP.

Uchnast Z. (red.) (2013). "William Sтерна teoria charakteru: Inspiracje do empirycznej weryfikacji jej założeń." W: Z. Uchnast (red.), *Charakter: jakość osobowego działania w ujęciu teoretycznym i empirycznym* (str. 11-32), Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Wykaz literatury uzupełniającej

Uchnast Z. (red.) (2013). *Charakter: jakość osobowego działania w ujęciu teoretycznym i empirycznym*. Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Seligman D. (1995). *O inteligencji prawie wszystko*. Warszawa: PWN.

Zawadzki B. (2002). *Temperament – geny i środowisko*. Sopot: GWP.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		150
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6